

Offentlig delgivning
Sändlista för kännedom

Hänvisning

Kontaktperson
Knut Lönnroth, telefon +358 18 25 000 (vxl)
knut.lonnroth@regeringen.ax

Ärende
**SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS
UPPMANING OM ÅTGÄRDER ENLIGT LAGEN
OM SMITTSAMMA SJUKDOMAR FÖR ATT
STÄNGA SKOLOR**

Beslut

Landskapsregeringen beslutar med stöd av 58 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar (FFS 1227/2016) att skolornas, läroanstalternas, universitetens och yrkeshögskolornas samt medborgarinstitutens och det övriga fria bildningsarbetets lokaler på Åland ska stängas. Beslutet träder i kraft 14 april 2020 och upphör 13 maj 2020 klockan 24:00.

Ovannämnda lokaler kan dock undantagsvis användas för undervisning som ordnas för samtliga elever i förskoleundervisning, elever i årskurserna 1-3 i den grundläggande utbildningen, elever som fått ett beslut om särskilt stöd, sådana elever som omfattas av förlängd läroplikt enligt 21 § i grundskolelagen (1995:18) för landskapet Åland, samt elever som får undervisning som förbereder för grundläggande utbildning.

Lokalerna kan dessutom användas för elevvård och måltider för de elever som deltar i närundervisning. Lokalerna kan också användas för ordnande av stöd för inläringen, måltider samt elevvård för de elever som deltar i distansundervisning, med hänsyn till omständigheterna i varje enskilt fall. Begränsandet av coronavirusepidemin ska dock beaktas.

Lokalerna kan även användas för boende, undervisning, omsorgstjänster och andra tjänster samt studerandemåltider för studerande med svårast funktionsnedsättning som behöver boendeservice.

Vid undervisning och handledning som inte kan ordnas på något annat sätt än som närundervisning, men som är nödvändig för att studierna ska framskrida bör man sörja för elevernas och studerandenas samt undervisningspersonalens säkerhet genom lokalarrangemang och hygienrutiner.

Med stöd av 91 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar verkställs detta beslut omedelbart trots eventuellt överklagande.

Motivering

Finlands regering har 16.3.2020 i samverkan med republikens president konstaterat att undantagsförhållanden råder i landet på grund av coronaviruset. Finlands regering har beslutat om ytterligare åtgärder som måste vidtas enligt lagen om smittsamma sjukdomar. Enligt Finlands regerings beslut ska skolornas, läroanstalternas, universitetens och yrkeshögskolornas samt medborgarinstitutens och det övriga fria bildningsarbetets lokaler stängas och närundervisningen vid dessa inrättningar avbrytas i syfte att bromsa spridningen av coronaviruset (COVID-19).

Landskapsregeringen har 18.3.2020 med stöd av 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar meddelat beslutet ÅLR 2020/2265 om stängning av ovan nämnda lokaler. Landskapsregeringen har med stöd av 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar den 23.03.2020 ändrat och den 26.3.2020 kompletterat det beslut som togs 18.3.2020. Besluten är i kraft till och med 13.4.2020 kl. 24:00.

Finlands regering har 30.3.2020 beslutat att förlänga de tidigare vidtagna begränsningsåtgärderna för att bromsa spridningen av coronaviruset och skydda riskgrupperna till och med 13.5.2020.

Finlands regering har 31.3.2020 med stöd av 8 § i beredskapslagen utfärdat en förordning (174/2020) om fortsatt utövning av befogenheter i enlighet med 86, 88, 93, 94 och 109 § i beredskapslagen.

Finlands regering har 6.4.2020 utfärdat en förordning om temporära begränsningar av skyldigheten att ordna småbarnspedagogik samt undervisning och utbildning (191/2020). I förordningen föreskrivs i enlighet med regeringens riktlinje om temporära begränsningar av skyldigheten att ordna undervisning och utbildning.

Social- och hälsovårdsministeriet har 8.4.2020 i beslut VN/5772/2020 uppmanat landskapsregeringen att omedelbart inleda beredningen av nya åtgärder enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar. Landskapsregeringen uppmanas också att bereda sig på att ta de brådskande beslut som behövs senast 9.4.2020.

Enligt 30 § 9 punkten i självstyrelselagen (1991:71) för Åland ska landskapsregeringen eller av någon annan myndighet som anges i landskapslag sköta de uppgifter som enligt lagstiftningen om bekämpning av smittsamma sjukdomar hos människor ankommer på riksmyndigheterna och kommunerna.

Enligt 1 § i lagen om smittsamma sjukdomar är syftet med lagen att förebygga smittsamma sjukdomar och spridningen av dem samt deras negativa konsekvenser för människor och samhället.

I 58 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar bestäms det att när en allmänfarlig smittsam sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig smittsam sjukdom som medför omfattande smittrisk

har konstaterats eller med fog kan väntas förekomma, kan regionförvaltningsverket inom sin region fatta beslut om att stänga verksamhetsenheter inom socialvården och hälso- och sjukvården, läroanstalter, daghem, bostäder och motsvarande lokaler och förbjuda allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar, om sådana begränsningar behövs inom flera kommuners område. En ytterligare förutsättning är att åtgärden är nödvändig för att förhindra spridningen av en allmänfarlig sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig sjukdom. Enligt paragrafens 3 mom. får ett beslut enligt 1 mom. meddelas för högst en månad. Åtgärderna ska genast avslutas när det inte längre finns någon smittrisk.

Enligt 1 § 1 mom. 14 punkten i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (FFS 146/2017) är en infektion som orsakas av en ny typ av coronavirus en allmänfarlig smittsam sjukdom.

Världshälsoorganisationen WHO har klassificerat coronavirusepidemin som en pandemi 11.3.2020. Coronaviruset är en allmänfarlig smittsam sjukdom. Enligt Institutet för hälsa och välfärd smittar viruset i första hand som droppsmitta när en person hostar eller nyser. Viruset kan även smitta vid beröring av ytor där det nyligen kommit luftvägssekret från en smittad person. Risken för smitta har ökat i hela landet och i Finland förbereder man sig för en större epidemi. Epidemin framskrider i olika takt i olika delar av landet.

På grund av coronaviruset rådet det undantagsförhållanden i Finland. Smitta har konstaterats i alla landskap. Man känner inte längre till alla smittkedjor, men man försöker fortfarande spåra dem för att bromsa spridningen av epidemin. Begränsningarna av fysiska kontakter har troligtvis bromsat epidemin. Eftersom man inte testar alla personer med lindriga symtom eller symtomfria personer är det verkliga antalet smittade i Finland troligtvis dock större än antalet rapporterade fall. Detta beslut är nödvändigt för att fortsätta bromsa spridningen av sjukdomen.

Finlands regering har 6.4.2020 utfärdat en förordning om temporära begränsningar av skyldigheten att ordna småbarnspedagogik samt undervisning och utbildning. Enligt motiveringspromemorian till förordningen anges att förordningen inte slopar elevens rätt till avgiftsfri måltid. Eftersom syftet med undantagsförhållandena dock är att begränsa coronavirusepidemin ska utbildningsanordnaren beakta detta vid ordnande av måltider. Om måltider ordnas som vanligt för alla barn leder detta till en betydande ökning av antalet närbakter. Utbildningsanordnaren bör ordna måltiderna med hänsyn till omständigheterna i varje enskilt fall. Skolmåltiderna ska ordnas som normalt för de elever som deltar i närundervisning.

Under undantagsförhållandena är det möjligt att behovet av inlärningsstöd och elevvård ökar. Stöd för inläring och elevvård ska ordnas i den omfattning och på det sätt som är möjligt under de rådande omständigheterna.

I motiveringspromemorian konstateras det också att särskilt stöd och krävande särskilt stöd inom yrkesutbildning endast måste ges i den omfattning som det är möjligt. Under epidemin är det nämligen mest ändamålsenligt att undvika kontaktundervisning. Vad gäller ordnande av

särskilt stöd och krävande särskilt stöd bör man beakta att studerandena i yrkesutbildning inte nödvändigtvis kan studera självständigt eller använda olika digitala lärmiljöer eller nätförbindelser. Dessutom bör man beakta att studerande som behöver krävande särskilt stöd ofta också behöver service som hänför sig till boende. Utbildningsanordnaren bör inom ramen för de möjligheter som står till buds trygga möjligheten för de studerande som behöver krävande särskilt stöd och boendeservice att fortsätta att bo i elevhemmet och därifrån få det stöd och annan service som de behöver.

En hörandeprocess hade kunnat äventyra syftet med detta beslut. Den försening hörandet hade medfört skulle ha inneburit betydande skada för människors hälsa och den allmänna säkerheten. Av denna anledning har landskapsregeringen med stöd av 28 § 2 mom. 4 punkten i förvaltningslagen (2008:9) för landskapet Åland inte ordnat något hörande i ärendet.

Tillämpade lagrum

Självstyrelselag (1991:71) för Åland 30 §

Lagen om smittsamma sjukdomar (FFS 1227/2016) 1, 8, 58 och 91 §§

Statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (FFS 146/2017) 1 och 5 §§

1 § i statsrådets förordning (FFS 69/2020) om ändring av 1 § i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (146/2017)

Förvaltningslag (2008:9) för landskapet Åland 28 §

Ändringssökande

Enligt 90 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar och 25 § i självstyrelselagen får detta beslut överklagas genom besvär hos Högsta förvaltningsdomstolen. En besväransvisning är bifogad.

Övrigt

Beslutet delges genom offentlig delgivning. Beslutet hålls till påseende vid Ålands landskapsregering till och med den 16 maj 2020. Ett meddelande om att beslutet finns till påseende har publicerats på den elektroniska anslagstavlan på landskapsregeringens webbsida.

Lantråd   Veronica Thörnroos

Minister   Annette Holmberg-Jansson

BILAGA

Besvärсанvisning

FÖR KÄNNEDOM

Kommuner och kommunalförbund på Åland
Ålands hälso- och sjukvård
Ålands polismyndighet
Statens ämbetsverk på Åland
Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården
Institutet för hälsa och välfärd
Social- och hälsovårdsministeriet
Utbildningsbyrån, Ålands landskapsregering
Högskolan på Åland, info@ha.ax
Ålands gymnasium, info@gymnasium.ax
Ålands folkhögskola, info@afhs.ax
Ålands musikinstitut, ami@ami.ax
Statsrådets kansli, registratorskontoret@vnk.fi
Heidi Kaila, Statsrådets kansli, heidi.kaila@vnk.fi
Janina Groop-Bondestam, Justitieministeriet,
janina.groop-bondestam@om.fi
Viveca Arrhenius, Social- och hälsovårdsministeriet,
viveca.arrhenius@stm.fi
Anne Kumpula, Social- och hälsovårdsministeriet,
anne.kumpula@stm.fi